

Z K U Š E N O S T I Z K O R E J E

NĚKTERÉ ZKUŠENOSTI A POZNATKY Z KOREJE

Podplukovník František Novák

I. Jednání o příměří a cesta čs. delegace pro dozorčí komisi neutrálních států do Koreje

V srpnu 1952 po ročních průtazích a maření jednání o příměří t. zv. velitelstvím OSN byl přece jenom dokončen návrh dohody o příměří v Koreji. V tomto návrhu byly prakticky dohodnuty všechny sporné otázky až na jednu, která jednala o osudu zajatců, odmítajících repatriaci. Ani na dalších zasedáních delegátů obou stran nebylo v této otázce dosaženo dohody a delegát OSN provokativně přerušil v říjnu 1952 další vyjednávání.

V dubnu 1953 bylo znovu zahájeno jednání v Panmundžonu, přerušené po více než šest měsíců. Podle části dohody přijaté již oběma stranami bylo Československo jedním ze čtyř států, které měly vytvořit dozorčí komisi neutrálních států pro kontrolu plnění podmínek příměří. Proto byla již v té době organizována československá skupina dozorčí komise.

Když byla v Panmundžonu podepsána dohoda o výměně nemocných a raněných válečných zajatců, všeobecně se očekávalo, že bude v krátké době uzavřeno i příměří.

Do posledních příprav podepsání dohody zasáhl Lisynman, zřejmě inspirován Američany, a propustil v noci z 19. na 20. června 1953 27 000 korejských zajatců.

Po této provokaci byla jednání v Panmundžonu přerušena a generálové Kim Ir Sen a Pen Teh-huaj poslali ostrý protest generálu Clarkovi. Žádali navrácení zajatců a záruky, že Lisynman bude dodržovat podmínky příměří, dojde-li k jeho uzavření.

29. 6. 1953 odpověděl Clark na protest o propuštění zajatců. Oznámil, že zajatci nemohou být znovu umístěni v táborech, protože se smísili s civilním obyvatelstvem. Zároveň se zaručil, že donutí jižní Koreu, aby dodržovala podmínky příměří. To znělo přímo směšně, protože Lisynman neučinil nic, co neměl Američany nařizeno.

Korejsko-čínská strana navrhla 8. 7. 1953 obnovení jednání. Přestože nepokládala záruky generála Clarka za uspokojivé, prohlásila, že je ochotna v zájmu míru na celém světě opět zahájit jednání o příměří.

Vzhledem k tomuto prohlášení odjela čs. delegace pro dozorčí komisi neutrálních států (DKNS) ve středu 22. 7. 1953 skutečně z Prahy tak, jak bylo plánováno. Odjela tedy ještě před podepsáním příměří, které se předpokládalo a odhadovalo koncem července.

Přes Sovětský svaz byla delegace přepravena po trati Čop, Lvov, Kijev, Moskva, Sverdlovsk, Omsk, Krasnojarsk, Bajkal u Bajkalského jezera, Čita a Otpor na sovětsko-čínských hranicích. V 15 hod. 27. 7. jsme dosáhli stanice Chutor Michajlovskij v SSSR a tam jsme se z místního rozhlasu dověděli radostnou zprávu, že v Koreji byla podepsána dohoda o vojenském příměří.

Za nové situace, která tím vznikla, byla zrychlena přeprava našich vlaků přes Sovětský svaz, abychom co nejrychleji byli v Koreji a mohli plnit daný úkol.

Přijíždíme k hraničnímu městu Otporu na čínských hranicích. Po pasových formalitách jsme se po prvé setkali s představiteli Čínské lidové republiky, a to civilní i vojenské správy. Projíždíme Čínou. Do Antungu jsme dojeli ve 13.00 hod. 11. 8., a tím jsme dosáhli řeky Jalu, která odděluje Koreu od Číny. V 16.00 hod. 11. 8. přejíždíme řeku Jalu a tím vstupujeme na půdu hrdinné Koreje. Druhý most přes řeku Jalu je zničen bombardováním a přejezd přes řeku je dosti nebezpečný.

Po přejezdu na území Korejské lidové demokratické republiky je ihned vidět strašné následky války. Zbořené továrny, pobořené domy, spousta zničených mostů pomalu zanášených pískem. Po celé délce trati jsou čerstvé nálevky v průměru 10 i více metrů. Jsou většinou naplněny vodou po posledních povodních a zřejmě v některých nálevkách staršího data jsou i ryby, protože u nich bylo vidět rybáře s pruty.

12. 8. 1953 se blížíme k Fenjanu. Řetězy jam po výbuších pum, pokroucené konstrukce vyhořelých vagonů, strhané dráty elektrického vedení, to je obraz prozatímního hlavního města Korejské lidové demokratické republiky. Na nástupišťích stojí vlaky vracejících se bývalých korejských zajatců. Vystupují z vlaku, aby se s námi pozdravili. Jsou oblečení v nových letních stejnokrojích, běhají se mezi nimi bílé pláště korejských sester Červeného kříže. Je na nich vidět, že prožili mnoho útrap. Nástupišťe se zaplnilo. Přišly také žákyně fenjanských škol, střídají se československé a korejské písně. Bývalí vojáci provolávají hesla a volají na naši počest „Manze“, to je sláva.

Pokračujeme v cestě údolními s bohatou úrodou kukuřice, rýže, mezi níž se leskne voda, prosa, kaoljanu a bobů. Holé nebo řídké porostlé kopce jsou rozryty pumami a ženijními pracemi. Některé jsou spáleny napalmem. Čekáme na trati několik hodin, protože tunel, kterým máme projíždět, byl zaplaven.

13. 8. 1953 obědváme posledně ve vlaku. Přijíždíme do města míru, Kesonu, v němž budeme plnit svůj úkol.

Máme dojem, že je to jediné a nejzachovalejší místo, které jsme po celé cestě viděli. Ráno při jízdě vlakem zastihl nás poslední strašný liják, kterým se zakončilo období dešťů.

Nádraží Keson je úplně rozbito bombardováním a jen nouzově připraveno k vykládání. První obtíže nastávají v tom, jak rychle a bez porušení vyložit všechen náš automobilní a jiný materiál. Opět se osvědčila dobrá připravenost a kázeň celé jednotky, protože vyložení našeho materiálu a vozidel bylo provedeno bez zranění a bez jakéhokoli poškození materiálu. Postupně dojížděl jeden transport za druhým a i ostatní vykládání proběhlo hladce.

Některí soudruzi ještě ve vlaku věřili, že přijedou do Kesonu a že bude možné ubytování v budovách. Z těchto theoretických úvah byli rychle vyvedeni členy štábu, kteří odjížděli na průzkum tábořiště asi 10 km od Kesonu. Po období dešťů jsou rozvodněné řeky, cesty rozmoklé a naši řidiči hned první den museli ukázat svoji řidičskou zdatnost. Bylo třeba objíždět stržené mosty ponořené hluboko do vody a projíždět potoky, kde jim voda zatékala často i do willysů. Vlak se stany dojel až večer, a proto první část převozu musila spát na zemi bez lůžek.

Nebylo lehké najít vhodné tábořiště v zemi, jako je Korea, kde prošla válka, bylo období dešťů, kde jsou příkré skály a v údolích rýžová

pole, nebo nebezpečí minových polí. Korejsko-čínská strana však připravila pro naše tábořiště vhodné místo, na němž a také v celém jeho okolí byly pečlivě odstraněny všechny miny. Nevýhodou tohoto tábořiště byl špatný příjezd, který jsme si však v krátké době spojenými silami všech příslušníků delegace upravili.

Zvláštním dojmem působilo přivítání ženským uměleckým souborem, který během boje byl s dobrovolci v prvních liniích. Členové této skupiny byli zahrnuti květinami od korejských žen a dětí.

Po 22 dnech únavné cesty dojela celá delegace bez jediného zranění a bez jediného kázeňského poklesku s neporušeným materiálem do hrdině Koreje. Po prvé v historii naší armády a naší diplomacie byl proveden tak daleký přesun 15 000 km s několikerým překládáním početné 300členné vojenské delegace.

První dny po zaujetí tábořiště bylo třeba se spokojit s nouzovým ubytováním v polních podmínkách. Avšak ve velmi krátké době zajistili korejští a čínští soudruzi polské i československé delegaci všemožné pohodlí. Do zimy pro nás vybudovali celé dřevěné město. Naproti tomu členové švédské a švýcarské delegace, na americké straně, mrzli ve stanech.

Ihned druhý den ráno po příjezdu na místo byly zahájeny přípravné práce k činnosti komise. 1. 9. bude první zasedání DKNS. Připravují se úvodní projevy delegáta, překlady do angličtiny a hned potom na plné obrátky. Schůze v Panmundžonu jsou denně, dlouho do noci se připravují porady. Pracuje se na jednacím řádu, na organizaci sekretariátu, na instrukcích pro inspekční skupiny, na zabezpečení pracovních podmínek.

V Panmundžonu se fotografuje, filmuje, v tisku se objevují první obrázky a zprávy DKNS, která zasedá v historické pagodě míru, v níž bylo podepsáno příměří.

Dne 13. 8. 1953 jsou všechny delegace v DKNS na svých místech. Jsou to delegace švédská, švýcarská, polská a československá.

Delegaci švédskou vede generál Gragstroem, bývalý velvyslanec v Mexiku, a jeho zástupci jsou generál Ingvarson a generál Mohn. Švýcarskou delegaci vede generál Rihner a jeho zástupcem je generál Asper.

Delegaci polskou vede generál Wagrowski a jeho zástupci jsou ministr plukovník Kowalčik, plukovník Bibrowski a plukovník Sliwiński.

Československá delegace v DKNS byla rozmístěna po menších částech po celé Koreji. Štáb pracoval v Kesonu, zbytek delegace a deset připravených pohyblivých skupin v hromadném táboře v Panmundžonu.

Deset stálých inspekčních skupin bylo umístěno ve vstupních přístavech, a to pět na severu a pět na jihu. Na severu to byly přístavy: Sinanju, Sinuiju, Manpo, Chongjin a Hungnam, na jihu Inchon, Kunsan, Taegu, Pusan, Kangnung.

Všechny tyto skupiny měly radiové spojení s hlavní skupinou a z počátku i vlastní vozidla, řidiče a kuchaře. Postupně byla část pomocného personálu dodána válčícími stranami.

Řízení celé delegace bylo velmi obtížné. Denně bylo mnoho lidí na kontrolách v přístavech a na letištích. Řada důstojníků s kurýrním posláním přesunovala se letouny nebo vlakem. Byl to pohyb na cizím území a na vzdálenosti několika set kilometrů. Bylo třeba vynaložit velké úsilí — organizační, aby nedocházelo k závadám.

Podkladem pro činnost celé dozorčí komise neutrálních států byla dohoda o příměří, která přesně vymezuje kompetenci dozorčí komise neutrálních států.

Podle dohody o příměří byla mezi územím obou válčících stran vytyčena demarkační čára a vyklizeno demilitarisované území 2 km na každou stranu od této demarkační čáry. Z demilitarisovaného území odešly nejen vojenské jednotky, ale musela v něm být zničena všechna vojenská zařízení a objekty. Také vnější hranice demilitarisovaného pásma byly přesně vytyčeny. Svobodně na obě strany se mohli pohybovat jenom členové naší komise po předchozím oznámení jedné nebo druhé válčící straně. Osoby, které se pohybovaly uvnitř tohoto pásma, nesměly mít zbraně. Naše komise, která sice právo na zbraně měla, tohoto práva se vzdala, aby nedocházelo k omylům a nezavdala se příčina k zneužití při eventuální provokaci.

Palba byla skutečně zastavena do 12 hodin po podepsání příměří a jednotky byly staženy z demilitarisovaného pásma do 72 hod. potom, co dohoda vešla v platnost.

Obě strany byly podle § 13 dohody o příměří povinny zastavit přísun posil vojenského materiálu a jednotek do Koreje s tím, že normální střídání jednotek a personálu bude dovoleno právě tak, jako je povolen příjezd (návrat) personálu pro dočasné služební úkoly, návrat personálu po krátkých dovolených nebo po dočasné službě mimo Koreu.

Provádět dozor na toto střídání byla povinna dozorčí komise neutrálních států, složená ze Švédů, Švýcarů, Poláků a Čechoslováků, a to pomocí inspekčních skupin umístěných v přístavech.

Obě válčící strany měly za povinnost podle dohody poskytnout veškerou pomoc dozorčí komisi neutrálních států a jejím inspekčním skupinám a zajistit volný pohyb mezi přístavy a hlavním sídlem DKNS po předem označených cestách.

Písemná agenda celé komise je vedena v jazyce korejském, čínském a anglickém. Jako jednací řeči jsou povoleny jazyky všech členů komise a ruština, vše ostatní se překládá.

Československá delegace společně s delegací polskou od samého začátku činnosti komise neutrálních států řídila se zásadní linií, že dozorčí komise neutrálních států je významným činitelem k udržení stability příměří v Koreji jako základu pro smírné vyřešení korejské otázky a tím i zmírnění mezinárodního napětí.

Zcela jiný postup k poslání DKNS zaujali představitelé Švédska a Švýcarska. Naše delegace musela bojovat se Švédy a Švýcary o každý sebemenší požadavek, který měl zvýšit účinnost dozoru na území pod kontrolou amerického velení. Z počátku se dosáhlo určitých společných řešení. Postupně blokovali představitelé obou těchto států pod tlakem Američanů jakékoli rozumné řešení. Byla prostě snaha z DKNS učinit povolný nástroj Američanů. To se jim však díky československé a polské delegaci nepodařilo.

Proto se stala DKNS Američanům nepohodlná a Američané, Švédové i Švýcaři snášeli všechny důvody pro to, aby tato komise byla zlikvidována. Tím je porušován jeden článek dohody o příměří, stabilita příměří a jsou vytvářeny podmínky k dalším provokacím a k obnovení nepřátelství.

II. Zkušenosti z bojů čínských lidových dobrovolníků v Koreji

27. 7. 1953 bylo uzavřeno příměří v Koreji a tím zastaveno krveprolití, které po několik let ničilo překrásnou korejskou zem. V Koreji žije skromný, pracovitý a hrdinný lid, který spolu s čínskými lidovými dobrovolníky dovedl zmařit agresivní plány amerických imperialistů v Koreji a přivodit intervenčním vojskům skutečnou porážku na bojišti. V tvrdém boji se ukázala naprostá morální i vojenská převaha slavných korejských a čínských bojovníků, která přinutila interveny přistoupit na podmínky příměří. Americká „politika síly“ tu utrpěla těžkou porážku. Význačným způsobem k tomu přispěli čínští lidoví dobrovolníci. Dostalo se nám příležitosti prohlédnout si jeden z úseků korejského bojiště, v němž tito dobrovolníci bojovali. V další části svého příspěvku uvedu některé zážitky a pozorování z této poučné prohlídky.

K prohlídce bojového úseku bráněného čínskými dobrovolníky jsme byli pozváni na den 13. 9. 1953.

Byl to úsek obsazený armádním sborem, zhruba na 38. rovnoběžce. Přijeli jsme do úseku po jediné těžko sjízdné komunikaci, která byla na mnoha místech porušena, takže i bojové vozy těžce projížděly. Všechny mosty přes potoky a říčky jsou strženy a na jejich místě jsou upraveny brody vyztužením pískového dna kamením. Zřejmě za války byla doprava vozidly velmi těžká a projížděly tam jen dvoukolové káry tažené voly. Tohoto dopravního prostředku se používá všeobecně v Koreji.

Doprovázelo nás několik čínských generálů, z nichž jeden byl zástupcem velitele sboru. Dále byli přítomni všichni podřízení velitelé až do velitele praporu.

Terén v prostoru obranného úseku

Terén v prostoru obranného úseku podobně jako v celé Koreji je hornatý se sráznými, i když ne příliš vysokými kopci, které v tomto prostoru nejsou vyšší než 500 m s relativním převýšením 150 až 300 m. Svahy jsou však strmé, místy písčité, místy skalnaté, bez lesů, jen s řídkým křovím a borovými krsky, pro jakoukoli bojovou techniku mimo udržované cesty skoro nedostupné.

Mezi kopci jsou úzká údolí, v nichž protékají sice malé, ale prudké potoky a říčky. V celém údolí jsou pečlivě obdělávána rýžová pole, na něž přivádějí zemědělci vodu z těchto potoků. Rýžová pole jsou v podstatě bahniska, kde od jara do zimy, t. j. od března do prosince, stojí voda. I tento terén je pro techniku i tanky nesjízdný.

Doprava je možná jen po vybudovaných silnicích a upravených cestách, kterých je málo a které jsou ještě poměrně úzké. Chtějí-li se dvě auta nebo dva povozy vyhnout, musí jedno zajet těsně na kraj, popřípadě zastavit, při čemž vždy oběma hrozí nebezpečí, že se s nimi banket utrhne a že se octnou doslova v rýži. Korejci a Číňané prováděli za války styk mezi jednotkami a jejich zásobování po horských pěšinách a po krivolakých mezičkách mezi rýžovišti jen pěšky, a to ještě v noci, poněvadž cesty byly soustavně pod palbou nepřátelského dělostřelectva a letectva.

Z hlavní pozorovatelný byla provedena orientace a vysvětlena nám situace armádního sboru, divise, pluku a praporu.

Podrobně byla probrána situace pěšího pluku, jeho rozložení a způsob boje. Úsek pluku byl široký 5 km. Pluk měl dva prapory v prvním sledu.

Těžiště obrany bylo položeno na levou část úseku, kde na druhém postavení byl umístěn 3. prapor.

Uvedený pluk bránil terén v celkové rozloze 25 km². Absolutní převýšení jednotlivých kopců v úseku pluku je kolem 400 m nad mořem. Relativní rozdíly jsou 150 až 200 m.

Nepřátelská dělostřelecká i letecká činnost až do uzavření příměří byla mimořádně silná. Průměrně během jednoho dne vystřílelo americké dělostřelectvo na úsek pluku 800 ran. Průměrně patnáctkrát za den byl úsek pluku napadán skupinami 4 až 5 amerických bombardovacích letounů. Bombardování bylo prováděno většinou pumami vážícími 500 až 1000 kg. Nepřítel používal v hojné míře napalmu.

Přes toto intenzivní bombardování a používání všech nejbarbarštějších zbraní potkáváte čínské vojáky, skromné a jisté svou věcí. Vojáky, kteří nemusí o své morálce mluvit, ale u nichž ji pozorujete v každém pohybu a v každém jejich skutku.

U velitelů i mužstva přímo vyzařuje jistota, že ti, kdo způsobili zničení Koreje, budou se jednou těžce odpovídat.

Již při povšechném pohledu je jasně vidět rozmístění celého obranného systému vlastních i nepřátelských vojsk. Povrchová vrstva země je někde palbou úplně rozmetána. Je jasně vidět palbou vyrvanou červenou spodní hlínu. Některý kopec je následkem prudké palby o několik metrů nižší. Povrch kopců je prašný, ale pod povrchem v hloubce asi 1 m jsou skály.

Obrana proti napalmu a proti účinkům atomového napadení, s nímž bylo nutno počítat, byla řešena systémem tunelů ve skalách, vybudovaných v hloubce nejméně 18 m. Pěchota byla ukryta v těchto tunelech řešených systémem opěrných bodů vzájemně spojených, při čemž každý tento opěrný bod má nejméně tři vchody. Pěchota z těchto tunelů vyrazela a obsazovala vlastní povrchové zákopy teprve tehdy, když skončilo americké bombardování napalmem a když americká pěchota vyrazela ke zteči. To je v době, kdy americké bombardovací letectvo již nemohlo z bezpečnostních důvodů působit ve prospěch vlastní pěchoty. Čínská pěchota, morálně neotřesená a bombardováním nezničená, vedla boj muže proti muži a odrážela americké útoky. V těchto tunelech, které jsou zřízeny jako spojovací a procházejí písčivým terénem, vyztužují se stěny a stropy nepálenými cihlami vyráběnými sušením hlíny. Částečné vyztužení je provedeno dřevem, kterého je ve střední Koreji velký nedostatek. Je většinou zničeno bombardováním a spotřebováno vojsky.

Zajímavé je, že v celém obranném systému upustili čínští dobrovolníci úplně od používání drátěných zátarasů. Zdůvodňují to tím, že je nepřítel při mohutné dělostřelecké a letecké přípravě zteče úplně zničí, a nemají prý tedy praktické ceny.

Korejská armáda používá minových zátarasů, ač tu zkušenost ukázala, že prudkým bombardováním je velké množství min a minových polí rozstříleno a přivedeno k výbuchu.

Šířka pásma nikoho (vzdálenost prvních zákopů) je velmi různá. Někde je až 2 km, jinde jen 30 m. Do tohoto pásma jsou vysílány nepřetržitě hlídky, i když je to spojeno s velkými ztrátami pro obě strany.

Povrchový systém i tunelový systém je navzájem spojen palbou a zvláště opěvněné rajony na styku jsou velmi pevně vybudovány. Široké úseky pluků a praporů jsou možné jen proto, že je tak výhodný horský terén, který umožňuje snížit počty lidí a materiálu, a přesto provádět účinnou obranu.

Vlastní dělostřelectvo pluku je rozmístěno 3 až 5 km za předním okrajem, t. j. za druhým obranným postavením. Hojně je používáno dělostřelectva pro přímou střelbu, které se vytahuje na kopce nebo umisťuje v tunelech.

V úseku pluku je vybudováno 32 tunelů v celkové délce 1473 m. Jednotlivé tunely jsou spojeny spojovacími zákopy. I povrchový systém zákopový je spojen spojovacími zákopy. Tyto spojovací zákopy slouží jako výchozí postavení pěchoty k protiztečím. Zteč se v tomto terénu provádí velmi těžce, protože je velmi rozeklaný. V úseku pluku je šest opěrných bodů. Vchody jsou umisťovány na odvráceném svahu.

Navštívili jsme a prohlédli jsme si obranu jednoho družstva umístěného v tunelu ve skalách. Délka tohoto rozeklaného tunelu byla 170 m, výška 1,75 m, šířka 1,73 m. Na tunelu se pracovalo 59 dní. Hloubka tunelu pod povrchem země je 18 m. Vše bylo děláno ručně jen pomocí kladiv, dlát a dynamitu. Stroje na vrtání skal, pneumatická kladiva nebo jiná technika nebyla. Takových tunelů je v každém kopci několik. Každý je samostatně vybaven i pro boj v obklíčení.

Celkem bylo v obranném úseku pluku vybudováno 7200 m střeleckých zákopů a 1500 m tunelů.

U vchodu snese tento tunel nárazy až 8 ran ráže 200 mm a to i tehdy, když padnou tři rány do jednoho místa. V ostatních místech, mimo vchody, není tunel zničen ani dopadem dvou 1000 kg těžkých pum do téhož místa. Při budování tunelu bylo vyneseno 5431 m³ země. Každý tunel má tři vchody. V tomto konkrétním případě byl vybaven dvěma lehkými kulomety, jedním těžkým kulometem, puškami a samopaly. V tunelu je vybudována studna, koupelna, učebna, strážnice. Celkové vybavení je velmi jednoduché. Bez osvětlení, vojáci spí na písku; zásoby v tomto konkrétním případě mělo mužstvo na 9 dní. V těchto tunelech žili čínští lidé dobrovolníci již druhý rok. Skromně, bez zvláštních nároků na ubytování a jídlo.

Způsob boje v tunelech

V období klidu zůstávají ve střeleckých zákopech jen pozorovatelé a služba u zbraní. Ostatní vojáci odpočívají, mají zaměstnání nebo výcvik, pečují o výstroj, čistí zbraně, zlepšují a udržují okopy atd. Při nepřátelských náletech, dělostřeleckých přepadech, nebo přípravě k útoku stáhne se všechno mužstvo i se zbraněmi do tunelů, pozoruje činnost nepřítele a vyčkává, až přepad ustane. Jestliže vyrazila nepřátelská pěchota k útoku nechávají ji dojít až na bezpečnostní vzdálenost, kdy musí dělostřelecká a letecká činnost nepřítele ustát. Pak vyrazí z tunelů a ničí nepřítele palbou všech zbraní, ručními granáty nebo v rázných protiztečích bojem zblízka. Když se stane, že nepřítel někde pronikne, jednotky ze svých úseků neustupují, zůstávají v obklíčení a brání se v tunelech dále, vážou na sebe nepřátelské jednotky a čekají, až je vlastní další sledy nebo zálohy protiztečí uvolní.

V tomto prostředí jsme si všichni plně uvědomili, že to nejsou zbraně a technika, kdo vítězí ve válce, nýbrž že podstata je v člověku jako rozhodujícím činiteli, v jeho vynalézavosti vytvořit si bojovou techniku přímo na místě a zvládnout přírodu tak, aby pomohla ničit nepřítele a pomáhala chránit vlastní vojska.

Boj Američanů a jejich satelitů v Koreji a nemožnost proniknout systémem hor a tunelů bráněnými lidmi, kteří vědí, co chtějí a za co

bojují, byl stejně marný a bezhlavý, jako bylo bezhlavé bombardování napalmem, které sice stálo mnoho krve a způsobilo mnoho neštěstí, ale vítězství Američanům nepřineslo.

Zásobování

Týlových orgánů je u čínských lidových dobrovolníků právě tak jako v Korejské lidové armádě podstatně méně než u nás. To vyplývá ze způsobu života čínských vojáků i ze způsobu zásobování. Veškerý materiál byl přivážen od divisí na dvoukolových karách na pneumatikách tažených koňmi (Korejci používají hlavně bůvolů) asi do prostorů za druhý sled obrany pluku. Tamodtud si munici, proviant i veškerý ostatní materiál donášeli vojáci do svých rajonů sami na zádech. Poněvadž Američané měli podstatnou leteckou převahu, veškerá doprava byla prováděna jenom v noci. Doprava nebyla pravidelná a každou noc. Munice se dovážela podle potřeby a proviant rovněž. Čínští vojáci si podle okolností připravují stravu sami nebo si vaří společně v malých jednotkách, hlavně v první linii a za útoku. Každý voják má sáček na rýži dlouhý asi 1 m, v průměru 6 až 8 cm o obsahu 5 kg. Tato zásoba vydrží na 10 dní a voják ji má stále u sebe. Když je toho třeba, sáček se mu vymění nebo doplní, takže zásobování rýží je běžné, kdežto ostatní produkty obvykle užívané u čínských vojáků, jako ryby, hlavně sušené, proso, různé boby, konzervy masové i ovocné a zelenina, jsou dodávány jen příležitostně. V našem případě vařila vždy rota pohromadě na improvizovaných polních kuchyních, které si vojáci sami zhotovili. Vařili řadoví vojáci, kuchaři u praporů systemisováni nebyli.

Zásoby u pluku byly uloženy jednak v tunelech, jednak přístřešcích přilepených ke svahu hory, a to na několika místech.

V tunelech byly výklenky pro munici a pro proviant zvláště opatřené proti vlhku, neboť uvnitř na mnoha místech kapala se stropu voda a stékala se stěn. Uvnitř tunelů bylo pamatováno i na vodu. V každém byla nádrž vysekaná ve skále přibližně rozměrů $2,5 \times 1,8$ m a hluboká 1,5 až 1,6 m. Tak byli vojáci zabezpečeni i pro případ obklíčení a mohli tak v tunelech poměrně dlouho vydržet.

Zdravotnická péče

V tunelech byla také veškerá zdravotnická zařízení — shromaždiště raněných rot, praporek a plukovní obvaziště. U každé roty bylo 6 až 8 zdravotnických sester (sanitárek), které v čas potřeby raněné ošetřují a vynášejí z boje. Odsun raněných byl prováděn zpravidla jen v noci.

Zdravotnické službě byla věnována nevšední péče, právě tak jako čistotě a hygieně. Voják nezanedbá jediné příležitosti, aby se vykoupal. V mnoha tunelech byly zřízeny improvizované koupelny, kde bylo možno topit a ohřívat vodu. Vojáci jsou velmi otužilí. Pere si každý sám a není třeba nikoho nutit, aby si prádlo vypral. Podle sdělení velitelů i lékařů nevyskytly se za války vůbec případy zahmyzení, třebaže často byly veškeré jednotky v první linii bez vystřídání i několik neděl.

V celém systému obrany i v celém systému velení je vidět, že základem pro boj čínských i korejských vojsk je sovětské vojenské umění tvůrčím způsobem rozvedené a přizpůsobené některým místním materiálním a terénním podmínkám. Na systému obrany a na jeho propačování je vidět, že Číňané se stali přímo specialisty v budování obrany a že dovedou mistrně využívat terénu. Je to třeba zvláště ocenit vzhledem k tomu, že čínská lidová armáda získala v dlouholetých bojích

proti Čankajškoví a imperialistickým interventům velké zkušenosti hlavně v rychlých manévrových formách boje.

Teprve po podepsání příměří začali čínští dobrovolníci na svazích odvrácených od nepřítele stavět jednoduché domky z proutí a hlíny, do kterých se postupně z tunelů stěhují. Lůžka neznačí. V těchto domcích jsou zřizovány postele v celku, ve formě našich nízkých pecí, pod nimiž je vedeno přes celý domek společné vytápění.

Pohotovost vojsk v této situaci, t. j. v době příměří, je úplná. Ve třech minutách je celý pluk u střelných zbraní nebo je shromážděn v shromažďovacích prostorech podle daných signálů.

Čínští lidové dobrovolníci se nám pochlubili množstvím různého materiálu, který ukořistili Američanům. Ukazovali nám americké speciální pušky, pistole, dalekohledy, zapalovače, talismany amerických letců a j.

Chování čínských lidových dobrovolníků k nám bylo upřímné a víc než srdečné. Plně chápou naši situaci na západních hranicích a svěrují se nám se vším, aby jejich zkušeností bylo využito k obraně západních hranic tábora míru. Naše delegace a Čechoslováci vůbec jsou v severní Koreji oblíbeni. Číňané a Korejci vědí velmi mnoho o naší zemi a o pomoci, kterou naše republika poskytuje Koreji.

Závěr

I další naše návštěvy u korejských a čínských soudruhů a rozhovory s nimi potvrdily nám stálou platnost stalinských faktorů, které rozhodují o válce. Rozbité americké tanky a rozstřílená ostatní americká technika v Koreji je jasným důkazem toho, že to není ona, která vyhrává bitvy a války, jak se v Koreji Američané domnívali.

V korejské válce bylo opět potvrzeno, že k vítězství je především třeba morální připravenosti, pevnosti zápolí, dostatečného počtu jakostních divisí, výzbroje a organizačně schopného velitelského sboru.

Korejská lidová armáda, čínští lidové dobrovolníci a celá čínská armáda má všechny předpoklady potřebné k úspěšnému vedení války. Má dnes i dostatek výzbroje vlastní výroby, i když z počátku byli nuceni porážet Američany jejich vlastní technikou.

Má tedy čínský i korejský lid všechny podmínky pro to, aby po boku Sovětského svazu a ostatních států lidových demokracií dal náležitou odpověď na každou novou provokaci vyvolanou americkým imperialismem v Asii nebo v Evropě.

Velmi zajímavá je u čínské armády i ta skutečnost, že ač má ohromné lidské rezervy, provádí všechna opatření, aby živá síla byla ušetřena co nejvíce. Dělá to tím způsobem, že hluboko pod zemí kryje vlastní vojska i techniku, aby jednotky byly uchráněny neporušené pro vlastní boje.

Čínští lidové dobrovolníci a příslušníci korejské lidové armády se nedali zastrašit výhrůzkami interventů, že použijí atomových zbraní. Budovali svá obranná postavení způsobem, který zabezpečoval vojskům účinnou ochranu nejen před rozsáhlým bombardováním tříštivými a zápalnými leteckými pumami a před palbou děl největších ráží, ale i před účinky atomové zbraně.

V Koreji byly znovu vyvráceny představy mnohých imperialistických vojenských theoretiků o tom, že k zabezpečení vítězství ve válce je třeba mít především převahu v bojové technice.

Čínští lidové dobrovolníci i korejská lidová armáda i v nynějším

období příměří intensivně cvičí své vojáky a učí velitelský sbor. Nezanedbají jediné příležitosti, která může zvýšit jejich připravenost.

Je nutné, aby si příslušníci naší armády, hlavně velitelského sboru, vzali příklad z našich východních přátel a houževnatě připravovali naše vojska, aby československá armáda mohla, kdyby toho bylo třeba, stejně houževnatě a odhodlaně hájit zájmy tábora míru na západních hranicích a připravit nepříteli další porážku.

